

PHARMACEUTICAL ASSISTANCE IN THE MANAGEMENT OF COVID-19 INFECTION

Chițan Elena, Brumărel Mihail

Conducător științific: Brumărel Mihail

Vasile Procopișin Department of Social Pharmacy, *Nicolae Testemitanu* SUMPh

Background. Guaranteeing the right to health of the population can only be achieved by promoting the continuous and equitable insurance of the population with safe, effective and quality medicines, as well as promoting their prescription, dispensing and rational use. **Objective of the study.** Assessment of pharmaceutical assistance to the population in the outpatient and inpatient sectors under COVID-19 pandemic conditions in Republic of Moldova. **Material and Methods.** The research is an observational, descriptive, cross-sectional, and retrospective study, through the critical evaluation of the literature in the scientific databases Lancet, Elsevier, Medscape, MedLine, WHO solidarity clinical trials, analysis of national clinical protocols. The survey was conducted through GoogleForms platform. **Results.** During the pandemic period caused by COVID-19 infection, the pharmaceutical system faced several difficulties in both the outpatient and inpatient sectors. The biggest problems were caused by lack of medical equipment, sporadic lack of medicines: antibiotics, antivirals, anticoagulants, antiplatelets, as well as antimalarials with off-label use; large volume of work - with activity outside the work schedule, etc. **Conclusion.** The global pandemic caused by COVID-19 infection has demonstrated the sensitivity, consumption and inability of both health and pharmaceutical systems to manage a pandemic crisis in the short and medium term which has led to many negative impacts on access to medical and pharmaceutical services.

Keywords: pharmaceutical assistance, COVID-19, access to medicines.

ASISTENȚA FARMACEUTICĂ ÎN GESTIONAREA INFECȚIEI COVID-19

Chițan Elena, Brumărel Mihail

Conducător științific: Brumărel Mihail

Catedra de farmacie socială „Vasile Procopișin”, USMF „Nicolae Testemitanu”

Introducere. Garantarea dreptului la sănătate a populației poate fi realizat doar prin promovarea asigurării continue și echitabile a populației cu medicamente sigure, eficiente și calitative, precum și promovarea prescrierii, eliberării și utilizării raționale a acestora. **Scopul lucrării.** Evaluarea asistenței farmaceutice a populației în sectorul ambulatoriu și spitalicesc în condițiile pandemiei cauzate de infecția COVID-19 în Republica Moldova. **Material și Metode.** Cercetarea realizată reprezintă un studiu observațional, descriptiv, transversal și retrospectiv prin evaluarea critică a literaturii de specialitate în bazele de date științifice Lancet, Elsevier, Medscape, MedLine, WHO solidarity clinical trials, analiza protocoalelor clinice naționale. Chestionarea a avut loc prin intermediul formularelor GoogleForms. **Rezultate.** Pe parcursul perioadei pandemice cauzate de infecția COVID-19, sistemul farmaceutic din Republica Moldova s-a confruntat cu un șir de dificultăți atât în sectorul ambulatoriu cât și cel spitalicesc. Cele mai mari probleme au cauzate de: lipsa de echipamente medicale, lipsa sporadică a unor medicamente: antibiotice, antivirale, anticoagulante, antiagregante, precum și antimalarice cu utilizare off-label; volum mare de muncă - cu activitate în afara programului de lucru etc. **Concluzii.** Pandemia globală cauzată COVID-19 a demonstrat sensibilitatea, consumpția și incapacitatea sistemelor de sănătate, farmaceutice în gestionarea crizei pandemice pe termen scurt, mediu fapt ce a indus la impacte negative în cadrul accesului la servicii medicale și farmaceutice.

Cuvinte-cheie: asistență farmaceutică, COVID-19, acces la medicamente.